

Njuolggadusmatriisa Kárášjoga skuvllas

OHPPIID OAHPPOBIRAS

	Čájjet huvdda	Čájjet ovddasvástádusa	Čájjet ávvira
Luohkálanjas	<ul style="list-style-type: none"> - Geige gieđa go áiggut dadjat juoidá - Guldal ja čuovo rávvagiid - Guldal go earáin lea sátnovuorru - Geavat viessojiena - Boade rievttis áigái - Leage ávdái iežat ja earáid vuostá - Dohkket ahte mii leat ja oaivvildit iešguđet ládje - Doala gieđaid ja julggiid čábbát iežat luhtte - Divtte earáid dinggaid ráfis - Hállat čábbát nubbi nubbái 	<ul style="list-style-type: none"> - Geahčas bargoplána, váldde mielde dan maid dárbbasat. - Mana johtilit iežat bargosadjái - Geahččal ieš, ovdal jearat veahki - Bargga jaskadit, nu ahte it ráfehuhte earáid. - Atte jávkamiid birra dieđu gulahallangirjjis. - Muital jus soames dárbbasa veahki. - Jurddaš ieš. Mearrit ieš ja čájjet ahte oaivvildat dan duodas. - Váldde vára skuvlabiergasiin - Bija ruskkaid ruskalihtiide. - Čorges ovdal manat. - MP3 – čuojan ja mátketelefovdna galget leat jáddaduvvon. - Eksameniin ja geahččalemiin čuovvut gustojeaddji njuolggadusaid. - Divtte lobihis dinggaid leat ruovttus - Nuoraidceahkkis hejgot biktasiid mearri sadjái - Nuoraidceahki oahppit sáhttet leat siste friddjagoartiliin. - Interneahtta ja elektruvnnaš spealut galget geavahuvvot dušše oahppama várás dahje go lea šiehttan ollesolbmuiguin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi. - Ovttasbargat buohkaiguin. - Čaibmat searválaga, eat ge guhtet guoibmámet. - Rápmo nuppi - Čájjet buriid meanuid ja vieruid - Beroš ahte buohkain lea buorre dilli. - Mital jus soapmása givssidit

	Čájjet huvdda	Čájjet ovddasvástádusa:	Čájjet ávvira:
Skuvlašilljus	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid ráfis stoahkat. - Čuovo njuolggadusaid spáppastallamis ja stoagadettiin, jus leat eahpesihkar de jeara ollesolbmui. - Vuordde vuoru - Muohtačahkiriid sáhtta báhčosii bálkut - Čuovo spábbačiekčanšillju plána. - Čuovo stoahkanrusttegiid plána. - Jeara oaččut go mielde stoahkamii - Doala gieđaid ja julggiid čábbát iežat luhtte - 	<ul style="list-style-type: none"> - Gárvot dálkki mielde - Jus fertet guođdit skuvlla šillju, f jeara ollesolbmoss lobi. - Váldde vára skuvlla šilljus - Geavat rusttegiid dasa man várás leat. - Buvtte ruovttoluotta dinggaid maid leat luoikkahan. - Muital ollesolbmui go soames dárbbáša veahki dahje juoga lea várálaš. - Báلكko ruskaid ruskalihtiide, čuovo čorgenplána - Mana sisa go boddu lea nohkan - Oro skuvlla šilljus. - Sihkkel, čiekčansihkkel, juvlasabehat, juvlaskuovat ja diekkárat galget mearri sajis skuvlaáiggis. - Mátketelefovdna galgá leat jáddaduvvon. 	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte buohkaid geat háliidit leat mielde stoahkamis. - Jeara sis geat leat okto háliidit go mielde stoahkat - Beroš ahte buohkain lea buorre dilli. - Mital jus soapmása givssidit
Mátkis/ olgoskuvllas	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid ráfis stoahkat. - Váldde vára luonddus. - Ane huvddas sin geaid deaivvat. - Ovddas Kárášjoga buriin vugiin. - Čuovo ja bargga bihtáid 	<ul style="list-style-type: none"> - Váldde mielde buot maid dárbbášat. - Gárvot dálkki mielde. - Bisso earáid searvvis. - Čorge iežat mañis. - Váldde biergasiid mielde ruovttoluotta. - Čuovo johtolatnjuolggadusaid. - Geavat niibbi ja riššaid albma ládje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi - Diktit buohkaid leat mielde stoahkamis/ doaimmain - Juogat earáiguin - Arvvosmahttit nubbi nuppi - Mital jus soapmása givssidit - Buolašrádji: .15 ceahki

	Čájjet huvdda:	Čájjet ovddasvástádusa:	Čájjet ávvira
Feaskáris	<ul style="list-style-type: none"> - Geavat viessojiena - Ane huvddas earáid geat barget - Doala gieđaid ja julggiid čábbát iežat luhtte. - Divtte earáid diŋggaid ráfis - Hállat čábbát nubbi nubái. 	<ul style="list-style-type: none"> - Váce njuolga dohko gosa galggat. - Bija skuovaid ja gápmagiid ja heaŋgo biktasiid mearri sadjái, váldde mielde viessoskuovaid. - Bija gápmagiid busse sisa. - Muital jus soames dárbbáša veahki. - Váce jaskadit - Spáppaid galgá guoddit - Raba uvssaid várrogasat - Doalat láhtti čorggásiin. - Mánáidceahki oahppit: jus lea buollašeabbo go – 15, de lea lohpi liekkadallat dahje čohkkat feaskáriin. - Nuoraidceahki oahppit sáhttet leat siste friddjagoartiliin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi. - Čájjet fuola earáide. - Dearvvahit nubbi nuppi
Busses	<ul style="list-style-type: none"> - Čuoččo siivvut ja vuordde bisánanbáikkis dassá busse lea bisánan. - Geavat viessojiena busses - Divtte bussevuoddi ráfis vuodjit - Atnit huvddas nubbi nuppi, ii givssidit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Váce čábbát bussii, ale hoigga earáid - Gávna alcet čohkkánsaji ja čohkket - Čohkka čábbát sajistat olles mátkki - Váce čábbát eret busses. - Vuordde dassa busse lea vuoddján ovdal rasttildat geainnu 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi - Beroš ahte earáin lea buorre dilli - Muital jus soapmása givssidit
Skuvla geainnus	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid ráfis vázzit - Njálgáid guoddit ruoktot 	<ul style="list-style-type: none"> - Čuovo johtolatnjuolggadusaid 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbin nuppi
skuvlagievkkanis	<ul style="list-style-type: none"> - Basa lihtiid ja buhtis albma ládje - Bija diŋggaid rievttis sajiide - Doalvo doabbariid olggos - Geavat viessojiena 	<ul style="list-style-type: none"> - Nuola skuovaid, gápmagiid ja olgobiktasiid feaskárii - Bargat jaskadit joavkkus - Dárkkis ahte lea čorgat ja buhtis ovdal go vuolgibehtet 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbin nuppi. - Vuordde vuoru

	Čájjet huvdda:	Čájjet ovddasvástádusa:	Čájjet ávvira
Hivssegis	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid leat ráfis. - Mana dušše dalle go fertet - Mana dan hivssegii mii lea du váste. - Geavat viessojiena - Vuordde vuoru 	<ul style="list-style-type: none"> - Čorge iežat maŋis - Sihko eret jus leat durddidan - Geavtat dan mađe báhpira go lea dárbblaš ja doiddit eret - Basa gieđaidat - Muital ollesolbmuide jus ii leat čorggás. <p>Ii galgga ájahallat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Viečča veahki jus soames lea bártidan.
Bargiidlanja, kantuvra, dearvvašvuodivvššár	<ul style="list-style-type: none"> - Čoalkal uksii. Vuordde vástádusa. - Vuordde dassá go son geainna áiggut hállat lea gearggus - Molssodanlanja ja hivssegat bargiidlanja uksaguoras leat dušše ollesolbmuid várás. - Ollesolmmoš lea mielde go galgá riŋget dahje máŋget. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jus sáhtát, de vuordde dassá diibmu álgá jus áiggut oahpaheddjiin hállat. - Šiehta ruovttus mo galggaat maŋnel skuvlaáiggi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dearvvat nubbi nuppi
Duodjeossodat	<ul style="list-style-type: none"> - Geavat viessojiena - Váldde várá alddát ja iežat diŋggain 	<ul style="list-style-type: none"> - Bija biergasiid maid leat geavahan sadjái - Čorge iežat maŋis - Čorge juohke áigodaga maŋnel - Váldde várá biergasiin ja visttis. - Bargga jaskadit - Gárve bargguidat - Geavat biergasiid ja veahkeneavvuid riehta 	<ul style="list-style-type: none"> - veahket nubbi nuppi.

	Čájjet huvdda:	Čájjet ovddasvástádusa:	Čájjet ávvira
skuvlakantinnas	<ul style="list-style-type: none"> - AÁF oahppit bohtet sisa go borranbiellu čuodjá - Váce čábbát kantiidnii <ul style="list-style-type: none"> - Doala giedaid ja julggiid čábbát iežat luhtte. - Čájjet beavdevieruid - Čuoččat vuordinráidui, ja čuoččo čábbát - Hállat dán birra luohkkálanjas. 	<ul style="list-style-type: none"> - AÁF oahppit galget čohkkat čábbát beavdeguoras dassá ožžot lobi vuolgit. - Čorge iežat maŋis. - Bija ruskkaid ruskalihtiide. - Veahket lihtiid bidjat beavdái ja čorget maŋjá boradeami. - Bija diŋggaid sadjái - Váldde dušše dan meare biepmu go borat 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi. - Juogat earáiguin. - Divtte earáid leat ráfis. - Juogadit njálgga borramušaid, earáin lea maid borranmiella.
AÁF Algin iđdes ja maŋjá skuvlaáiggi	<ul style="list-style-type: none"> - Boađe sisa goas galggat - Geavat viessojiena - Hállat čábbát nubbi nubbái. - Divtte earáid diŋggaid ráfis. - Daja mánáid ja ollesolbmuid namaid. - Doala giedaid ja julggiid čábbát iežat luhtte 	<ul style="list-style-type: none"> - Registrere iežat og boadát ja go manat. - Bija skuovaid ja heaŋggo biktasiid sadjái. - Mital jus soames dárbbáša veahki - Váce čábbát - Raba ja gidde uvssaid várrogasat.. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veahket nubbi nuppi. - Čájjet fuola earáide. - Dearvvahit nubbi nuppi
dearvvaš vuohta	<ul style="list-style-type: none"> - Čájjet fuola earáide ja iežat dearvvašvuhtii 	<ul style="list-style-type: none"> - Eat beroš geavahit duhpáha, snuvssa dahje eará gárrenmirkkuid 	<ul style="list-style-type: none"> - Muittuhit guhtet guoibmámet ahte gárrenmirkkut bilidit goruda.
AÁF - stoahkansajit	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid stohkat ráfis. - Diktit buohkaid geat háliidit leat mielde stoahkamis. - Čuovo njuolggadusaid spáppastallamis ja stoagadettiin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Váldde várá biergasiin ja visttis. - Váce čábbát - Mital ollesolbmui jus soames dárbbáša veahki dahje juoga lea várálaš. - Čorge iežat maŋis. - Stoaga stoahkadiŋggaiguin doppe gos lea lohpi 	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte earáid mielde stoahkamii. - Beroš ahte earáin lea buorre dilli. - Juogat earáiguin. - Veahket nubbi nuppi

	Čájjet huvdda:	Čájjet ovddasvástádusa:	Čájjet ávvira
Lášmmohallama molssodanlanjás	<ul style="list-style-type: none"> - Geavat viessojiena - Ane huvddas iežat ja earáid gorudiid. - Váldde vára alddát ja iežat diŋggain. - Doalat uvssa gitta go soames lea nuoladan . 	<ul style="list-style-type: none"> - Váldde mielde buot maid dárbbášat lášmmohallamii. - Molssot nu johtilit go máhtát. - Gorudii lea buorre basadit maŋjel lášmmohallama. - Divtte mátketelefovnna leat ruovttus go lea lášmmohallan. - Čorge iežat maŋis. - Bija skuovaid mearri sadjái. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mital jus soapmása givssidit . - Veahket nubbi nuppi.
Vuojada n áldásis	<ul style="list-style-type: none"> - Geavat viessojiena. - Váce čábbát vuojadanáldásis (geahča sierra njuolggadusaid) 	<ul style="list-style-type: none"> - Basat ovdal ja maŋjel go leat vuojadan - Divtte mátketelefovnna leat ruovttus go lea vuojadeapmi 	<ul style="list-style-type: none"> - Viečča veahki jus soames bártida
olgodadamat	<ul style="list-style-type: none"> - Hála čábbát ja čájjet beroštumi olbmuide geaid deaivvat. - Ane huvddas earáid bargguid ja dávviid - Guldal ja vuostáiváldde dieduid - Idjademiin: leage jaskat go oažžut dieđu 	<ul style="list-style-type: none"> - Divtte lobihis diŋggaid mat sáhttet várálaččat leat ruovttus. - Váldde mielde buot maid dárbbášat. - Čorge iežat maŋis ja váldde ruskaid mielde. - Leage searvvis rahkadeame buori vásáhusa. - Oaivesuoji galgá geavahit go skuvla lágida sihkelmátkiid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovttasbargat buohkaiguin - Rápmo nuppi - Veahket nubbi nuppi - Mital ollesolbmuide jus soapmása givssidit
molssaevttolaš oahpahas	<ul style="list-style-type: none"> - Ane huvddas earáid bargguid - Muite ahte don leat ”oahpahallamis” - Vuostáiváldde dieduid/ jeara čábbát jus imaštalat juoidá - Mital bargosaji birra buori vuogi mielde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Váldde mielde buot maid dárbbášat - Boađe rievttis áigái - Geahččal ieš, ovdal jearat veahki - Čorge iežat maŋis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beroš earáin bargosajistat buriin vugiin. - Veahket nubbi nuppi bihtáiguin - Rápmo nuppi